This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

https://books.google.com

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

2008

C

Digitized by Google

2008 C22

060-441

Digitized by Google

01 1090 9322 UB AMSTERDAM

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

DE HISTORIE, VAN FLORIS EN BLANCEFLEUR;

Dewelke na datze lange geſcheiden waare, ende veele perykelen geleeden hadden, tot den Houwelyken ſtaat kwaamen.

Zeer Plaizant en Vermaakelyk om te Leezen.

Te AMSTELDAM,
By S. EN W. KOENE, Boekdrukkers op de Linde-gragt.
1800.

Digitized by Google

PROLOGIE.

PAulus zeid: dat leedigheid is de Moeder van alle kwaadheid. Om dan dit te ſchouwen zoo hebbe ik een Kleine Schoone Amoureuſe Hiſtorie geſteld van twee Gelieven, vol wonderlyke Avonturen, die veel meer zuurs dan zoets leeden, eer zy haar liefde volbrengen konden. Ook ſtel ik ze daarom, op dat de Minnaars deezer Waereld merken zouden, hoe veel zorgen en tribulatie de minne der Creatuuren voortbrengt, ende hoe veel perykelen, ende hoe ongeſtadig zy is, alzoo dat een vreugd duizent zorgen baard, voor een ſoulaas duizent angſten: ende voor minnelyk verzuim duizent uuren met een groot jammer, dikmaal verſcheiden moet zyn, ende ten einde de Ziele ter Helle leid. Daarom gy Jongers, 't zy Mannen of Vrouwen, wilt hier by geleerd worden, en latet u tot een blydſpele verſtrekken, en wilt aanvaarden de minnende liefde Gods die eeuwig duuren zal, daar gy ruſte in vinden zult, en zal ons bevryden van alle Plagen der Hellen. 't Welke ons alleen wil gunnen onzen Zaligmaker.

Digitized by Google

DE HISTORIE VAN
FLORIS EN BLANCEFLEUR.

Het Eerste Capittel.

ALso ons de oude schrifften verklaren, sa bevinden wy in de geschiedenis dat ontrent den jare na de geboorte ons Heeren 614 was in 't Land van spanjeren ongeloobige Koning genus geheeten / die hadde een koninginne van der zelver wet. Op een tyd reisde dese koning met magte / over Lee in Hierstenryk / Sieden en Polen raseerende en afwerpende / roovende en brandstichtende de kloosters ende Godshuisen / so dat men in 30 mylen van de Heerwegen bond woninge noyte menschen / so hadden sy 't in dese dage gedestrueert. Terwyl sy dese laden ende beslasten sym scheepen met den roof / so sant hy heerlijs mannen oppasse ende daer de Pelgrims passeeren moesten / om die te ruineeren. Als sy doen de wege bespt hadden / so sagen sy van den Berge Romen Pelgrims / die seer moede waren / welke sy overvielen ende bevogten / maer de Pelgrims gaben haer goed om haer lyf te houden. Onder dese Pelgrims was mede een Grave uit Vranckryk / die met haer hadde een Dogter / die graet ging van kinde / van haren man die in eenen strijd geslagen was. Dese Grave bogt een wyle vramelyk tegen de ongelobige heyden / maer sy hebben hem daer verslagen / want sy te magtig waren / ende haerden syne Dogter met hem gevangen / ende syn zoo met den koning te Scheepe gegaen / en met goede spoede weder geheert in Spanjen / daer hy eerlyk ontfangen werde / ende deylde den roof de Hovenieren / elk naer synen staet. Een iersten nam hy de hersten Vrouwe / ende schonk die synder koninginne / die daer mede zeer blyde was / want sy hem lange aan een hersten Vrauwe gebeden hadde. De koninginne nam de vrauwen in haer kamer / ende gaf haer oorlof te houden de wet der Christenen / ende sy diende de koninginne vroeg ende spade / zeer getrouwelijk / ende leerde haer Fran-

Digitized by Google

roys/ zo dat zy seer in 't Hof bemind werd. Een laesten wert de Koninginne gewaer/ dat zy met kinde was besaen/ ende bzaegde haer hoe lange zy bezwgt had geweest/ 't welke zy de Koninginne zeyde/ ende de Koninginne zeyde dat zy ten selben tyden ook begosten te bzagen ende hoopte beyde reuer tyd te geligen. Als nu den tyd der natuuren volkomen was/ soo gelag de Koninginne van eene schoone Soone op Palmsondag/ dien de Heydensche Meester deden heeten Floris/ ende op den selben dag gelag die gebangen Bzouwe van een Dogter die zy doopen deede/ ende gaf haer de naem van Blanchefleur; als den Koning tydinge hadde/ dat zyn Bzouw de Koninginne eenen Soon gebaerd had/ was hy zeer verblyd/ ende maekte groote Triomphereende/ dede syne Sone bewaren by de Christen Bzouwe: Maer hy liet hem suygen en vostreren van een der Cersten bzouwe.

Alduus hadden dese Cerstensche Bzouwe beyde beeg kinderen te bewaren/ en hanteerdese zeer wel/ en hadse beyde so lief dat zy nauwlyks wist wat zy 't liefste had/ ofte deg Konings Soon/ ofte haer Dogter/ ende deese twee waren altyd by malkander/ ende bzeegen zig soo lieferzy bpf Jaren oud waren/ dat d'een van den anderen niet wesen mogte/ ende als zy tot haren bpf Jaeren gekomen waren/ zyn die twee kinderen zo schoon ende wel gelyk geweest in allerley manieren/ dat men in alle 't Land geen schoonder kinderen en vand.

Het tweede Capittel.

Hoe den Koning zynen Soon Floris tot hem riep om hem ter Schoolen te setten, ende van de liefde en het scheiden van Floris en Blanchefleur.

Als den Koning bemerkte dat zyn Soon Floris verstant begost te suygen/ riep hy hem/ ende seyde/ dat hy moeste ter schoolen gaen/ die groote meester Garbeer zoude hem leeren/ dies hem Floris zeer bedroefde werd weenende/ seggende/ Vader ik en zal niet konnen leesen nog schryven/ nog eenig ding;

Digitized by Google

ding verstiert / ten zij / dat Blanchefleur met mp ter schoolen mag gaen. Doen beloofde hem zijn Vader dat hijse beyde ter schoolen zenden soude / dies die sinderen beyde verblijd waren. Aldus zijn dese twee malkanderen so veel / dat zij beyde seer groot ware inschrijven ende leesen ende in 't Latijn te spreken / so datse dikwils tot malkanderen minnebrieven schreven in 't Latijn / so datter andere kinderen niet en verstonden. Aldus zijn dese twee in groo-ten liefde t'samen opgewassen / het welk Floris Vader bemerkende sezgende dat die Jonge liefde in zijne Soone stede gzij-pen soude / ende dagt dese twee te scheyde / ende seijde tot der Koninginne dat hij Blanchefleur soude doode / so hij Floris dan Blanchefleur mierscheiden en sonde / op dat doorhaer dood / hij een ander hooger / ende welgeboren Dogter lief mogt krijgen maer hoe de Koninginne weder riep Blanchefleur niet te dooden / avontu-ren / of hij daer dan mistzoostig wordt / ende hem zelven dooden mogte. Ende zij bede overdoneeren dat hem Floris schoolmeesters sieh maekte / dat hij daer niet meer leeren en sonde / ende daerom wilde hem zijn Vader verzenden tot Montorien in een ander schoole / om te leeren / haer doen ter tijd veel Edele kinderen / en-de scheone maegden waren / om dat Flo-ris zijn Soone onder de schoone Maegden / en de Jonkvrouwen soude soo ligtelijken mogen vergeten die liefde dan Blanche-fleur: maer ten kwam niet na des Ko-nings meijninge / want als hij na Montorien reijsen soude / soo vraegde Floris / ste Blanchefleur met hem reijsen soude: waer op hem de koning antwoordde / dat Blanchefleurs moeder sieh was / ende datse bij haer moeder blijven moeste / want de Moeder moeste haer sieh gelaten / door des Konings gebed / ende haer Dogter-ken bij haer houdende / dat Floris al-leen soude reijsen. Als Floris dese zaken verstaen hadde / was hij ontermaten droe-big / ende bedreef groote rouwe / seggen-de: dat hij sonder Blanchefleur nergens wesen en mogt. Als den koning en de koninginne dat groote misbaer aen hem sagen / soo beloofden zij hem / datse Blan-chefleur na senden zouden binnen veertien dagen / hopende datse binnen dien tijd vergeten sonde. Doen is hij een luttel be-ter te vreeden geweest / en nam deerlijk aen Blanchefleur oorlof haer teerlijk kussen-de ende omhelsende, dat zij bij haer Moe-der was / ende in tegenwoordigheid sijns Baders / seggende:

Adieu myn hertelyke troost en zoet,
Adieu liefste weerste bloed,
Adieu myn alderliefste dag,
Adieu myn konsoort, myn lyden bloet,
Adieu myn uitverkoorenste goet,
Adieu myn liefste oogen oplag,
Adieu die myn jonkheit verblyden mag,
Adieu myns herten medicyn
Adieu myn alderliefste die ik nooit aanlag,
Adieu het moet geschieden zyn.

Adieu Thresoor myn sins behoed,
Adieu Roser met alder ootmoet,
Adieu myn eeuwiglyk geklag,
Adieu myn troost minnelyk goed,
Adieu my ook sorge doet,
Adieu voor meer in myn, o wag,
Adieu na u myn gewrag,
Adieu doet myn grooten pyn,
Adieu die my te troosten plag,
Adieu het moet geschieden zyn.

Adieu myn spiegel van leven vroet,
Adieu die myn versugten doet,
Adieu in myn ooit zulk gedrag,
Adieu myn hoope myn hoogste vloed,
Adieu daar al myn rust op staat:
Adieu al myn leets gemag,

Digitized by Google

Adieu myn roep is nu, o ag!
Adieu hy blyft de liefde myn,
Adieu Fontein myns vreugts geklag,
Adieu het moet geschieden zyn.

PRINCEN.

BLanchefleur gy zyt die my last op laad,
Ik hoope nog te zien u schoon aanschyn,
Gedenkt myns Liefde in lyden vroet,
Al moetet lacy nu geschieden zyn.

Dan deese gelaeten ende woorden / en was zyn vader den koning niet wel te vreden daerom hy Floris met schoone woorden / ende proper giften met schoone statie te Montorien ter schoole sonde / daer hy zo feestelyk ontfangen word van den Hertoge Evaes / ende van der Vrouwen Sibille / ende van haerder dogter. Ende werden van Vrouwen Sibille in den schoonen gelegt / daer seer veel Edele maegden waren / maer het was al niet / want wien hy zag of wat hy hoorde / hem kwam altoos in gepeins zyn uitverkoren Blanchefleur / zo dat hy dikwils seer verfugte ende machte groot gekag eer die veertiendagen ten einde waren. Als nu den tyd van de veertien dagen volkomen was / ende hem Blanchefleur niet gesonden en werd / zoo en wierde hy nog meer rouwig / ende zorgde dat zy dood ware / zo dat hy noch eeten / noch drinken / noch slapen en konde maer wierd geheel ziek. Als dat zynen kamerling sag / ontbood hy haestelyk den koning zynen Vader / die de koninginne tot hem heeft geroepen ende zeyde: Vrouwe / ik en weet niet wat met onse Zoon / Blanchefleur moet ons hind houden in haer liefde met toverye / dat weet ik wel / want hy niemant dan by haer begeert te zyn.

Nu zal ihse haestelyk doen halen / ende zalse dooden / op dat hyse dan vergeeten mag. Doen seyde de koninginne Heere dat is onwyslyk gesprooken dat Blanchefleur ons kind heeft verovert / want zy hem oock uytermaten bemind / want sint ter tyd dat hy te Montorien toch / ende herse nooit blyden dag gehad / maer altoos in versugten geweest ende in zwaren pynen / soo dat zy noch eten noch drinken en mag. Altoos behieldense Blanchefleur den ryde / seggende: Ag Heere / het waer groote zonde en schanden / dat men zoo een kind dooden sonde zonder regt of reden / maer gy doet beter dat gyse in de stad van Mirheen doen voeren / ende doense daer verhopen / ende dan daer zalze wel verdoert worden / dat men daer niet meer af vernemen en zal. Dezen raet dagt de koning goet / ende dede tot hem komen / twee ryke Hooplupden / ende seyde hem haese te Mirheen trekken maesten / om aldaer Blanchefleur te verhopen: 't welk de hooplupden hem beloofden te doen.

Digitized by Google

Het derde Capittel.

Hoe de Koopluyden oorlof namen van den Koning, en trokken naar Nicheen, daar zy Blanchefleur verkogten, aan de Admiraal van Babylonien dieſe in ſeer grooten waarden hielt.

DEſe Hooplupden boorſchreeben/ hebben oorlof genomen aen den Koning ende der Koninginne/ ende zijn te ſcheepe gegaen/ ſeylende na de ſtad Nicheen/ daer doen ter tijd beel matige Hoopluijden waren. Nu zoo waren alnaer twee Hoopluijden uijt bezre Landen/ die Blanchefleur hebben gekogt/ en grooten ſchat boor haer gegeben/ dies de berhoopers blijde waren/ dat zy zo goed abontuur hadden/ want de Hoopluyden gaben boor Blanchefleur t'ſeſtig pond Goubs/ hondert pond Silbers/ hondert ſindalen Laken/ hondert roode mantels/ hondert goede Peerden/ ende drie hondert Vogels: als Valcken/ Habikken ende Sperwers/ ende eene kop van Goude/ boben maete koſtelijk/ dat diergelijk niet meer gezien en was. Deſen kop hadde Vulcanum gemaeckt/ die daer op gewrogt hadde/ hoe Paris des Konings Sone van Troien Helena ontſchaeckte/ ende hoe haer Man die Koning Melanus bolgde zeer berbolgen/ ende Agamemnom een groote heyr bergaderde/ ende de Grieken Troijen beleyden/ ende hoe zy met ſtormen de Muuren beſchooten/ ende hoe die van Troyen van binnen hun berweerden: ende op het deckſel van de kop ſtond een Vogel zo wel gemaeckt/ dat hy levende ſcheen/ ende hadde in zijn klauwen eenen Carbonkel/ die ſoo ſchoon ſcheen datter genen helder zo donker was/ hy ſou hem berlicht hebben/ ſo dat men alle ding daer in had mogen zien en kennen. Na dat Troijen berdistrueert was/ bragt Eucas deſe kop met hem uijtter Stad/ die hij in Lombardijen leit/ een zijner Ameyen/ ende lief. Als deſe Hooplupden Blanchefleur gebragt hadden/ zijn zij gereist tot Babylonien/ daer ſpiſe den Admiraet presenteerden dieſe ſo wel aenſtont dat hy ſe de Hoopliedden affkogt/ ende gaf'er boor tien werf zoo beel Goubs als ſij zwaer was van Lighaem/ dies de Hoopliedden blij-

Digitized by Google

blijde waren bedanckte hen van den Admirael/ ende namen oorlof aen hem. Nu zo bemerckten den Admirael wel aen haer kleederen/ leden ende schoonheyd/ dat zy was van Edelen geslagte/ zo dat hy dooznam de oude gewoonte te bzeken/ ende haer te tzouwen/ ende zijn leven lang tot eene wijfve te houden/ ende geen ander meer te kennen. Ende dede haer brengen op den Maegden-Coosen/ daer zy van bijf-en-twintig Maegden/ der welker Blanchefleur bevolen werd/ te leeren er de tzoosten/ want zij zoude hoztelijnge Koninginne wogen worden/ van al 't Spijne. Als nu Blanchefleur haer dus alleene in bzeemde Lande in een Kamer vand/ werd zy zeer schzeijende ende klagende zeggende: O Floris Lief: wie heeft ons gescheijden? Nimmermeer en zal ik uwer vergeten: want ik wel weet/ dat gy zo wel als ik in bzuchte zijt: want gy mij minder als ik uwelven. Ongelijk moeten zij sterben/ die ons dit gedaen hebben/ want nimmermeer zal ik verblijden sonder u. O mijn schoonste lief! Nu will ik zwijgen van Blanchefleur ende vertellen hoozt van den Koning ende der Koninginne/ ende der Kooplieden/ die den Koning gaeben al het groote goed/ dat zij vooz Blanchefleur gekregen hadden.

Het vierde Capittel.

Hoe de Koning Venus na de wederkomste der Kooplieden een kostelyk Graf dede maken, en den name van Blanchefleur, ende van de groote droefheid van Floris.

DE Koning was verblijd oder de hoogtelijkheden vooz Blanchefleur gebzagen/ maer de Koninginne was bedzuft/ seggende: Heere wij behoeven wel goeden raed/ wat wij best doen sullen/ als ons kind Floris dat hy hem niet en quelle te dood: Doen dede den Koning een kostelijk Graf maken/ van Yvooren/ Marmeren Kristalle/ende daer op leggende een kostelijken Sark/ op den welken gemaekt waren twee kyskelijken kinderen van goude/ een gelijk Floris ende het andere of het Blanchefleur zijnder Ameyen waer.

Ende elk hadde eene seer kostelijke kzoone op het hooft/ in de kzoone van Floris stond eene Carbonkel die des nagts zoo lichten of 't dag was. Ende daer waren gemaekt lange pypen/ zoo speelden de kinderen t'samen/ kusten ende omhelsende malkanderen. Ende als den wind cesseerde/ dan stonden de kinderen stille ende zagen op malkanderen ende boden malkanderen de bloemen/ die zij in haer handen hielden/ ende dat schoen of zij geleebet hadden: Om-trent der Jonkbrouwen en was zoo kostelijken Graf nooit gemaekt: want daer waren ingeset kostelijke steenen/ als Saphieren/ Calcidonien/ Amatistes/ Chrysoliten/ Hiacinten Corbojen/ Jaspen/ Cassidonien en Diamanten. Daer stonden ook Pylteren aen den geslagen hond/ geschreven aldus: Hier lit Graef Blanchefleur die den Jongeling Floris heeft gemint met stadigen herten. Doen dede den Koning gebieden ook op zijn lijf tot niemant anders en seyde/ dan dat Blanchefleur dood was. Als alle dingen aldus gezondineert waren/ zo deeden zij haren zoon Floris dat bieden/ des hy zeer blijde was/ ende kwam in korte tijd t'huys/ daer hy zynen Vader ende Moeder minnelijk gzoeten/ ende vraegden na zijn Lief Blanchefleur/ ende niemant en dorste hem de waerheyd seggen/ ende terstont liep hy ter kamer daer hy haer Moeder vraegde/ waer dat Blanchefleur waer/ die hy daer liet.

Doen zeyde zy/ Floris mij denkt dat gy met mij gekt/ doe zeyde Floris: Ik en doe niet myn lieve vrouwe/ maer wilt se mij haestelijk roepen. Doen zeide de vrou-

we

we dat zy niet wiſſe waer zy waer / maer my is geſeiden te zeggen dat zy dood is en begraven. Doen wert Floris al heel verſlagen van deſe woorden ende viel in onmagt / dies de hovelinge ſeer verweert waſ ende riep met luider ſtemme / dat men al 't Hof doer hoorde / waerom dat de Koning metter Koninginne ſeer haeſtelijk quamen gelopen / zeer bedroeft zynde als zy haer kind zagen leggen.

Maer een kleyne tijd is Floris van der onmagt bekomen / ende zeyde:

d'ONverſiendelyke dood ſeergryſelyk
Heeft my ontſchaakt ſeer dieffelyk,
Blanchefleur, die my hielt ſtaande in myn jeugt,
Nooit oogen loegen op my zo lieffelyk,
Nooit menſchen mont en was my zoo gerieffelyk,
Nooit hert en droeg tot my waare zulken deugt,
Zy was den Toren mynder zielen vreugt,
Haar by zyn, haar minnelyke compagnie,
Dagt my ter wereld de beſte melodie.

OCh mogte ik die tweede dood bezweeren,
Sweerden en Lancien ſoude ik gaan regten,
Ende myn alderlieffſte Blanchefleur zal veeren,
Die nu verbeeteren is met den ſlegten,
Van der dood ſparende Heeren rogknegten,
Daar ik deerlyk om moet lammenteren,
Ik en weet wat doen ofte ordonneeren,
Anders dan altyd klagen en kermen,
Nagte en dage in drukke zwermen,
Hopen ende verlangen doen elk een verblyden,
Nu en hope ik niet t'allen tyden,
Myn hope en vreugt is gedaan,
Allerley droefheid komt my beſtryden,
Al ſie ik blydſchap 't is my een lyden,
My dunkt elk ſoude wel druk met my ontfaan,
O ongenadige dood, wat heb dy beſtaan?
Myn alderlieffſte heb dy genomen,
Daarom en mag geen liever in 't hert komen,
O dood die my brengt weenen,
Waſſer in al de Wereld gene,
Dan die ik hiel uit liefde verkoren,
Zo dogt u al de Wereld kleene,
Dies ik my wel mag ſchryven alleene,
Op dees Werelt ongelukkige geboren,
Och hadde ik dog myn Ryk ende goet verlooren!
Ende Blanchefleur behouden, die my wel bequam,
So mogt ik zeggen avontuure gaf ende nam,
Ons vriendelyke brieven ende Miſſieven,
Die wy malkanderen toe mogte ſchryven,
Ik haar, ſy my aan 't herte nypende,
Die moeten eylaas nu verlooren blyven,
Daar en ſal geen vreugt meer af bekleven,
Den ſtruyk is weg, eer het bloeiſel is rypende,
Myn hert in bloede tranen is ſypende,
Om myn Lieffſte die booven al ſchoon was,
Boven drie Godinne ſy de Kroon was,
Alwaart dat Venus, Juno ende Pallas,
Den appel myn eyſchten op dat pas,
Geen van dien woud ik ſe geven,
Want de Lieffſte myn druk genas,
Weet dat dien ſchoonſte was,
Die of 't leefde of nog mag leven,
Schoonheid, rykheid en wysheid, verheven,
Daar elk een Godinne af was, dit 's wondere,
Dat had myn lief alle byzondere,

Digitized by Google

O moeder van alle Goden vol weerden,
Ceres die Godinne zyt van der eerden
Met Casteelen gekroont na u solaas,
Die ik nu alle droefheid moet heerden,
't Fy litty al sulke bloemen is waarden,
Den wormen als spys ende aas,
Ik roepe wrake, och armen eylaas!
Mogt ik tegen de dood appelleeren;
Die goden souden my myn Lief weder
consenteeren,
O Charon die Schip-lieden Gods valjant,
Die de zielen voert in 't ander Lant,
Heb dy ook overgeset myn Liefste schoone
Bid dog dat Menos haar wyze bestand,
Ende in alle gebreken haar sta ter hand,
Dat zy niet en kryge den loone,
Van Pluto den Koning van den helschen
gronde:
Want zy sonder toeven na myn bevroen,
Moeste haer haestelyk scheepe spoen.

DOen nam hem zijn Moeder, ende leyde hem ten Graue, daer zy seyde dat Blanchefleur in lag, 't welk hem seer schoone dogt. Ende als hy las dat Blanchefleur in 't graf lag, hyerg hy soo grooten rouwe, dat hy repen hy daer in onmagt viel: als hy weder bekomen was, ging hy leggen op 't graf, en seyde: O Blanchefleur hoe haddy my gelaten, wy waren op een dag geboren t' samen opgevoert, en souden wy dan ook niet op eenen dag t' samen van deser werelt scheyden? O lasp! nu hebdy mijn alleene gelaten mijn alderliefste: O bitterre dood! hoe luyd en straffe zijt dy dat gy daer schepen die niet dienste leven, waerom heddy my niet? komt my ontlyden, of ik zal my 't lijf neemen, ende alsoo varen in 't bloeyende veld, daer Blanchefleur zielen nu bloemkens leest.

Als Floris nu zijn klagte gedaen hadde, soo liet hy hem op van den Graue, ende nam upt zijn Koker, een gouds Gysse ende seyde, dit dede maken Blanchefleur ende gaf dit my uitverkooren als ik loest van haer scheyde, om dat ik op haer ende onse liefde denken soude, als ik die versage: Nu zy dy alleen mijn troost, gy sult my verloffen uit deese weeme daer ik in ben, ende seyde:

ALle welluft, Blydschap ofte hopen,
Die de Amoureusen geest dede nopen
Is my ontslopen,
Gelyk den Palink den steert ontdekt,
Als 't Lichaam wil sterve 't lyf is open,
Zulk veen soen komt daar in gedropen,
Dat werd gesopen,
't Zop ofte drank die 't herte breekt,
Wat lyf gestrekt in 't graf gedekt,
't Bloed al kout den Geest in vreden
Dat waar den mensch die myn verwekt,
Dus onbevlekt, herte en monde spreekt,
Komt dood, want al myn vreugt is leden
Den troost van alle lieden: te helpen
maakt,
Blydschap boven aardsche dingen,
Is my ontschaakt,
Te regte mag ik wel misbaren,
't Herte en rust niet het breekt, het waakt
By fantasyen ongeraakt, het zugt, het
kraakt.
Door kermen moet elk lid bezwaren,
't Waar wel gevaren, doch ik 't verklaren
Iemand in zekerheden,
Och neen in kort u dagen ende jaren,
Komt door bezwaren, komt zonder sparen.
Komt dood, want alle myn vreugd is
lyden
Medecyne ende regt gesonde,
Gaf my 't soet woord uyt haren monde,
Tyd, wyle ende stonde.
Haar danschyn was myn vreugt dikmaal,
Haar by-zyn was myn levens konde,
Haar minne gaf my de dood wonde,
Die ten stant, wel gronde,
Hem mogt wel deeren myn misval,
Om Liefs getal, in 't aardsche dal,

Die

Digitized by Google

Die puur myn vyf sinnen ende leden
Komt groot ende smal, verraert me al;
Komt dood, want alle myn vreugt is leven.

NA deese woozden nam hy de gyffie en soudese hem selven in 't herte gestoken hebben / maer de Coninginne zijn Moeder wierd die gewaer / ende wzong hem de gyffie uitter hand / ende sepde: Hoe zy dy dus verdoold in uwen minnen / dat gy u zelven dood / soo en moogdy by Blanchefleur in 't bloeim ende Paradijs niet komen / maer sult moeten woonen met grooter pine ende smerte daer Thisbe en Paramus onder zijn / die daer op malkander met grooter tozmenten gewapen wozden.

Daer zy malkanderen soekten om troost te hebben / ende nimmermeer en zullen zy den lieven troost gewinnen.

Nu dus myn lieve Kind weet nu te vreeden / ik weet noch zulke konsten dat ik ze weder lebendig zal maken.

Met dien is zy tot den Koning haeren Heere gekomen seer vertsaegt / ende sepde: Heere wilt uwer ontfermen over u kind / siet hier de Gyffi / daer hy hem selven / meede soude gedoot hebben / en hadde ons hem niet onversienelijck uitter hand gewzongen. Ende waert dat hy so te dood gemaekt hebde / wy geen hinderen meer en hebben dan hem / wy zonden groote schade ende schanden hebben in onse Landen. Dus segt de Heere wat best gedaen is. Doen sepde de Coning / segt hem dat hy hem verblyde want zijn Arme Blanchefleur nog in 't leven is. Alduz is zy van den Koning geschepden / ende tot Floris haeren Soone gekomen / ende nam hem alleen / seggende: en wilt niet meer weenen: ik sal u de waerheyd seggen van u Lief; want zy en is in het graf niet.

Ende zy deeden den Sack af neemen / maer wy meenden dat gy de liefde 't heurwaert soudet hebben vergeten ende uw sinnen aen eens Koninks Dogter soud gelegd hebben / 't welk wy liever gehad hadden / dan dat gy Blanchefleur ken wyve zoud nemen / die onedel is en Heersten / Dus soude u Vader Blanchefleur gedood hebben / maer ik hieldese ten leven. Doen dede hyze met twee Koopluiden verkoopen in vreemde Landen voor seer hoselyke schatten. Als Floris in 't graf niet en vant was hy seer verblyd / ende vermaende hem nimmermeer te ruslen / of hy zoude syn Lief gevonden hebben / want hy daer omme lyde.

Het vyfde Capittel.

Hoe Floris Oorlof nam aan zyn Vader ende Moeder, ende de reyse aannam om Blanchefleur te soeken.

ALs Flores nu al de waerheyd gehoort hadde / soo ging hy na synen Vader / ende sepde: Vader u sal believen myn nu oozlof te geven om Blanchefleur te soeken / want ik geen ruste hebben en zal / voor al eer ik haer gevonden heb. Doen wierd den Koning bedroeft / ende vlochten den dag in dewelke men haer verklogten / ende hadde Blanchefleur wel tien pond dierder willen weeder koopen / dan zy verklogt was / had hyse weder weten te krygen. Ende sepde: Floris myn Soon blijft by my / ik sal u beselen een schoon wijf van Edelen geslagten /

Digitized by Google

die met eeren de Kroone dragen mag.

Doen seyde Floris / alzo niet mijn lieve Heere en Vader / daer en leeft geen Vrouwe ter weereld die ick beminne dan Blanchefleur / daerom sal 't u believen mijn oorloff te geven. Doen spraek de Koning / dewijl gy immers weg reisen wilt / so sal ick u geven al wat u van noden sal zijn / van Kleederen / Peerden / Knegten ende Geld.

Waer op Floris antwoorde / Heer Vader het dunckt my best / dat ick reize gelijck een Koopman die koopen ende verkopen wil: twaelf Muylen zullen voor my gaen ende die sal men laden met hoeden / andere die met gemunte penningen / nog twee met goude Kleederen van Syde / Fluweel en Scharlaken / ende de andere vier sullen dragen bontwerck / wit ende graeu. Ende tot de Muylen sullen my doen tien bloopers / ende dan sullen my geven twaelf Schilt-knegten die my bewaeren / ende een van uwen Vossaten / ende eenen Kamerling die seer u vrij is / ende ook de twee Koop-luyden die haer verhogten / wat die selve best zullen weten waer sy se manten zoecken.

Ende ist dan dat ick hare vinden / ende met schatten koopen mag / dan sal ick ontbieden / ende dan blydelijck wederkeeren te lande.

Als Florus nu aldus gesprocken hadde werd zijn Vader zeer wenende / ende dede bereyden al dat hy begeerde / gaf hem eenen

Digitized by Google

neel tellemaer met hoffelijken gesimpe seer rijcklijk verciert.

Op dese tellemaer dede hy zyne Scone sitten / deede dede hem twee vergulde spoegaren aen doen. Doen gaf hem zijn moeder eenen gouden rinck met eene steen daer zy wonderen af zeyde / en bevalt hem dat hy dien altoos by hem hauden soude. Want / zoo lange als hy den Rinck over u hebt / zoo en durft hy niet segghen vooz beesten / vooz water / noch vooz vuure / ten mag niet beschadigen man / noch wapen; ende die desen Rinck by hem heeft / zal vinden dat hy zoekt in gestadigheyd. Doe nam Floris den Rinck / ende stack hem aen zynen vinger ende bedanckte zijn Moeder van soo grooter giften. Dus heeft Floris' ten laetsten oozlof genomen / daer groote blijdschap om bedreven wo:d / besonder van zijn Vader en Moeder / die hem met bezuchter herten / dikmael kusten: want sy meenden hem niet meer te sien / gelijk oock geschiedden / want zy hem daer nae nooit meer en sagen.

Alsoo begonst Floris om Blanchefleur te soecken / ende nam vooz hem haer te vinden / ofte altoos in eensaemheyd te leven / ende niet meder te keeren. Ende reysde met zijn gezelschap na Micheen / daer die Kooplupden met Blanchefleur waeren / alwaer zy in korte tijd met goeden aventuren quamen / ende namen herberge tot eenen rijken Man / daer hen alles genoeg was tot hem behoef / soodat sy goeden eer ontfingen / maer Floris was al bezwaert / peijsende altijd op zijn soete Lief / ende sat een de tafel en at / maer hy en wist niet of hy brood ofte vleesch ten monde stack / soo dattet de Weerdinne gewaer wert / ende seyde tot haren Man / Heere siet gy niet hoe droefheyd dat desen Jonk Heere sit / ende soo dikwijls versucht / sittende al in gepeinsen. Al seggen zy dat het Kooplupden zijn / my dunkt datter andere saken zijn / die zy soecken. Ende de vrouwe seyde oberlupde tot Floris / Jonk-Heere ik heb wel gemerkt / dat gy alle desse maeltijde kunt hebt gegeten met zwaere gepeijnsen / want gy hebt zeer luttel verteert ende gegeten / Ende en gelijkt niet qualijk van wesen / zeden ende manieren een zeer schooncn Maeget die niet lange geleeden hier was / ende versuchte ook dikwijls zeer om sucht / ende zy noemden haer Blanchefleur / ende eens vermaenden zy haer lief dien zy minden / en hiet Floris / om dien welken zy verkocht were. Als Floris Blanchefleurs naem hoorde noemen / soo en gaf hy der Vrouwen geen antwoorde / soo vol werd hem zijn gemoed / dat hy niet en wist wat hem was. Doen hy nu tot hem zelven gekomen was / deede hy langen een schoone vergulden kop / ende seyde tot der Vrouwen / desen Map gebe ik u / om dat gy my hebt geseid de eerste nieuwe maere van Blanchefleur / want ik niet en wist waer ik se soecken soude. Nu sal ik se volgen tot Babylonien / alwaer gy segt datse getrocken is / de Waerdinne bedanckte Floris van der Giften / ende Floris huurde een Schip om na Babylonien te varen / en bestelden al zijn goed ende kregten daer in / ende zeilden so lange dat zy quamen voor een Stad geheeten Blandus. Ende als zy in de Stad gekomen waeren / gingen zy ter Herbergen by een Rijken Man / aldaer sy wel getracteert wierden. Als Floris ter tafelen geset was / soo sat hy al en fantaseerden / peijsende op zijn Lief.

't Welk de Wirt niet kende / seyde Jonk-Heer / waerom en maeckt gy geen goede ciere? wat komt u let?

Maer Floris zweeg stille: Doen seyde de Weerd tot hem / Jonk-Heer ik moet u wat vertellen om de fantasie te verdrijven. 't Is geleden eenen kleinen tijd / dat hier Kooplieden waeren eenen nacht / die

Digitized by Google

ſh meijnde dat uyt Spanjen quamen/ ende brachten met hen eenen Jonk-heere die u wel gelijk was/ die van groote rouwe niet en mogte eeten noch drinken/ ende die by haer zaten noemdese Blanchefleur. Doen ſeyde Floris/ Heer Weert/ weet gy daer niet meer af te ſpreken/ waer zy heen wilde als zy van u ſcheyde. De Weerd zeyde Jonk-Heere/ zy trobben na Babylonien.

Doen nam Floris een roden ſcharlaken mantel/ ende eenen ſchoone Nap/ ende ſeyde: Heer Weert/ neemt de giften die zyn u/ ende daer ſullen Blanchefleur haer bedwanck geven.

Des de Waerd ſeer blyde was/ ende ſeyde: God laet u dyn Lief zonder zorge verbryngen. Als ſy alle gegeeten hadden ſoo gingen zy te ruſte/ ende des morgens wekte Floris zynen Kameling/ hem bevelende/ dat hy het ander gezelſchap op roepe zoude/ op dat zy ook in't treyſen waren. Doen geleyde hem de Weerd buyten de Stad op den regte pad/ zo dat zy quamen aen een water dat hiete de Serre/ daer een bruggе over lag/ maer om dat hy peerde ende ander goed hadde/ ſoo en mogte hy over de bruggе niet. Soo ſtond aen der bruggе een Cappeſſe ſtok/ daer hinck aen een Hooren Hoorn/ ende ſoo wie den Veerman hebben wilde/ dien blies op dat Hoorn want over het waeter ſtont een plaetſe die hiet Montſolys. Doo nam Floris den Hoorn/ ende blies dat men het te Monſolys hoorde/ ende de Veerlieden quamen/ ende laden haere Veerſcheepen/ ende de Meeſter quam met eene boot/ ende nam Floris in de boot. Als hy de Meeſter Floris aldus bedroeſt ſag ſtaen/ ſprack hy tot hem: Jonk-Heer waer wildy varen/ ende wat ſoecht gy in dit Land. Doen ſeyde Floris/ gy ſiet dat wy Kooplupden zyn/ wy ſouden geern te Babylonien zyn/ maer 't is nu te ſpade om voorder te treyſen/ ende hebdy geen herberge hier binnen voor my/ en voor onſe peerden.

Doen ſeyde de Meeſter/ Heere ik heb goede Herberge/ maer de oorſack dat ik u aenſprack zal ik u zeggen.

Een is boven een vierendeels jaers niet geleden/ dat hier een Jonkvrouwe met my dus over voer/ die u zeer gelijk was ende die lieden noemdenſe Blanſchefleur. Als Floris dat van hem hoorde/ geliet hy hem blyden/ ende ſeyde; maer doer zy doen zy van u ſcheyde/ Jonkheer ſoo ik vernomen hebbe/ zoo bleef zy te Babylonien binnen.

Ende Floris geliet hem doen blydelyk; maer hy en gaf haer niet te kennen/ dat hy om Blanſchefleur daer was gekomen/ gelijk hy den anderen gedaen hadde. Aldus is Floris met zyn gezelſchap dien nagt gebleven by den Man ter Herberge/ ende des morgens bereiden zy hen alleen om voort te treyſen/ doen vraegde Floris den Weert/ of hy geenen goeden vriend en hadde te Babylonien binnen/ dieſe Herbergen ſoude/ ende hem behulpig ende beradelyk zyn ſoude voor zynen wille.

Doen ſeyde den Waert/ ja ik/ maer eer gy te Babylonien komen zult/ komt gy aen een groot ende wyt water/ daer geen bruggе over leid/ ende daer ſullen binden eenen Man aen de bruggе/ die de Tol ontfangt van de geene die daer over gaen willen/ den zelven Man is myn groote vrient/ ende heeft binnen der Stad huyſen en Logys/ daer hy u wel herbergen zal/ ende neemt mynen Ring/ ende geeft hem dien tot een teeken/ dat ik u aen hem zende.

Het

Digitized by Google

Hoe Floris met zyn gezelschap binnen Babylonien quam, ende van den raad die hem zynen Weerd gaf om Blanchefleur te krygen.

ALdus is Floris van de Waerd geschepden/ ende is voormiddag op het water gekomen/ daer hem de Weerd gesepd hadde/ ende van den Man/ ende gaf hem den Ring die hy wel kende. Ende Floris sepde hem/ alsoo als hem de Weerd gesepd hadde/ ende die Man dede Floris lepden met den zynen ter Herberge tot zynen Hupse.

Als Floris des anderen daegs ging wandelen/ ende aensag die groote magenthept van den Admirael: ende die sterkhept van der Stad/ werd hy half desperaet en mistroostig/ ende sepde tot hem selven: Nu ben ik daer Blanschefleur is/ wat batet my nu/ ik hebbe onwyslyken gedaen/ dat ik upt mynes Baders ryk repsde. Ik hadde wel een ander Lief gekregen/ het is beter dat ik wederom repse/ om also myn selve te salveeren. Wien kenne ik hier die ik myn saken vertrouwen derf: want wordet den Admirael gesepd/ hy zal my doen vangen/ ende dooden. Ik weet ook wel dat om alle het gould van den Landen/ den Admirael Blanchefleur niet weeck en sal willen laten voeren/ wat soeke ik dan hier? In deese gepeynsen stond Floris tot dat de Weerd t'huys quam/ die hem sepde/ Vriend hoe staet gy dus/ mishoomt u yet aen de Herberge dat ik beteren mag? Neen Heere/ maer God laet my zo lang leven/ dat ik u der eeren danke dat gy my doet. Maer ik sorge dat ik qualyk sal konnen gehuysen.

Doen sepde de Weerd/ laet ons gaen eeten/ ende na den eeten sal ik raed vinden na myn vermogen te helpen. Als zy nu over maeltyd saten/ dede Floris eenen Nap halen/ ende dede die vol wyn schenken/ ende het was den zelven daer Blanchefleur om verhoogt was/ daer hy terstont aen sag/ hoe Paris Helena ontschenkte.

Doen werd hy zeer bedzoeft/ ende zepde in hem selven: Och oft myn Godt gave/ dat ik met myn Lief Blanschefleur weg varen mogte/ wat blyder dag zoude my dat zyn. Met dien zo liepen hem de tranen over zyn wangen/ het welck die Weerdinne (Lotaris genaemt) vernam/ ende sepde tot haren Man Paris.

Heer laet de Tafel opnemen/ want deze Jonkheere heeft luttel gegeten ende laet ons hem wat vertzoosten.

Als de Tafel opgedaen was/ zepdese daer is de Waert: Jonkheere/ wilt my zeggen ende openbaeren zonder zorge wat u mishoomt/ ende ik zal u raden ten besten wat ik mag. Ende de Vrouwe sprak: Heere zoo my dunkt aen alle zyn manieren en zeden die ik aen hem merke/ dat Blanchefleur die hier in ons Hups was upt tien dagen lang in grooter rouwe/ ende klaegden dat zy verhoogt was om een Jonkheere diese minde/ des zy dikwils deerlyk versugte.

Ende den Admirael hogtese van die Hooplieden/ die ze gehoogt hadden te Michem/ ende weeg ze het thienbout met Gout op; Hierom Heer Paris deese schoon-

Digitized by Google

schoone Jonk-Heere maet een van twee zyn der Jonk vrouwen Broeder / ofte haer Lief.

Doen hief Floris zyn Hooft op / ende wierd zeer verblyd / ende seyde:

Ik ben haer Broeder / en niet haer Lief: wy hebben een Vader en eenen Moeder / ende hy begon in zyn Sale te verheeren. Doen seyde Baris / Jonkheere behaudelyk t'uwer eeren / segt de waerheyd / want gy zegt ende wedersegt u woorden. Ende ik seg u-lieden der waerheid / zyt gy om haer uptgekomen zoo hebdy sottelyk gedaen / want wistet den Admirael / hy soude u doen dooden. Heer syzal Floris / ik sal u de waerheid seggen: ik ben des Konings van Spangiens Soon / ende hebbe lange Blanchefleur gesogt die my gestolen was / ende sonder haer en mag ik niet leven. Alsus moet gy my raed geven / dat ik se mag verkrygen / ik sal u weder leenen met zoo veel gelds als gy begeert / want ik moetze hebben een Jaer / of ik moet om haerent wille sterven. Dat ik antwoorde Jonk-heere dat waere schade dat gy u lyf verlooz / dooz de Minne van eene Vrouwe. Maer om haer te krygen des voer ik geen raed / want al waer de werelt verstoord / so en solde men den Admirael Blanchefleur niet nemen / want hy is zoo magtig / dat hy honderd ende vyftig Koningen onder zyn magt heeft / ende de Stad van Babylonie is wyd ende breed twintig mylen / ende de muuren zyn dik ende hoog seventien stellingen / ende zyn van zulken stoffe gemaekt / datter geen yser op en mag tsinnen / soo dat ook die van binnen niemant en ontsien / daer zyn ook hostelyk in de muuren gemaekt drie-en dertig stalle poozten / ende daer zyn ook seven honderd de grooste Coorens die oyt mensch sag. Die Coorens houden sleven honderd Heeren van de meesten van Babylonien / die de Stad ende de Vesten bewaren / ende elk van de Baronnen ofte Heeren is zoo magtig / dat hy eenen Koning niet wyken en soude / dus dunkt my datter grooste zotheyd is / dat gy dit bestaen hebt. Ende ook in 't midden van deser Stad staet een hostelyk slot / daer op zyn vier wooningen / ende op de vierde wooning boven de hoogste woont Blanchefleur met zeven andere Jonk-vrouwen / elk in eene schoone hostelyke kaemer / waer van de deuren van ebben hout zyn gemaekt / dat nimmermeer en verrot / noch met wurm en verbrand / ende de vensteren zyn van wel-ruikende Pyreenhout. Ende de deuren zyn met gonde lasuer verciert / ende wonderlyke dingen staen daer aen gemaekt / ende om datter de Jonk-vrouwen in woonen / zoo is se geheeten der Jonk-vrouwen Toren. In 't midden van desen Toren staet een Pylaer van Chrystalle / ende daer by springt een fonteyne tot der hoogster vensteren / ende dan daelt se weder dooz conduyten / ende aen de eerste pylaer staet eenen graed / daer de Jonkvrouwen afgaen in des Admiraels kamer / daer hem veertien dagen lang alle mozgen ende alle avonde / twee van deze Jonk-vrouwen dienen als hy opstaet / d'eene die houd de dwaele / ende d'ander geeft hem Water. De Toren wagter is uptermaten fel / so wie den Toren gemaekte / ende hem geen goede redenen zeyde / waerom hy daer quame / hy soude hem dooden: daer zyn nog sestien mannen seer wyde die de wooningen van den Toren bewaren / die nog nagt nog dag en slapen. Nog is daer een wonderlyk stuk dat waeragtig is / dat sal ik u vertellen.

Den Admirael is gewoonelyk alle jaer een Wyf te trouwen / ende ten einde van den Jare outbiet hy alle zyne Heeren / Pylaren en Koningen van zynen Ryke / ende als zy alle vergadert zyn / so dede

Digitized by Google

beede hy de Vrouwe brengen voor heem allen / en doet haer het hooft af-slaen van eenen Ridder / om dat 'er niemant anders by en zoude slapen.

Dus moet zijn Vrouwe die eere behoopen met een seer groote rouwe en de doodt. Als dit geseijt is zo doet hy de Jonk-vrouwen beneden komen van den Coren in eenen Boomgaert / daer komen de Jonkvrouwen alle bedruckt: Want niemand en begeert d'eere om koninginne te zijn / om de doodt diese verwagten na dat Jaer. Schoone muren zijn om deese Boomgaert gemaeckt van Goude en van Nasueren / en men vind geen vruchten zo goed / ofte men vind 'er beter alle het Jaer door in desen Boomgaert. Daer wast Gengber / Kaneel / Grossiers / Nagelen / Muscaten / Muscaten-bloemen / ende het isser genoegelijk van zoeten reuke / gesangen en alle lieffelijke bloemen / dat een menschе hem dunkt te wesen in het Aardsche Paradijs. In 't midden van de Boomgaert staet een Fontein / daer boven een boom die altoos bloeyt / daer Bloemen op staen van veelerleije vrugten / ende alzo schielijk als de bloem valt / of daer af geplukt word / zo tas is 'er weder aen gewassen.

Van gaet den Admirael zitten met zyne Heeren neffens den Boom / ende dan moeten de Jonk-vrouwen daer passeeren / elk bysonder voor hy de fonteynen / ende als zy daer passeeren die maegt zijn / soo blijft dat water van den Fonteinen schoon ende klaer / ende die mag met blijdschappen keeren. Ende komt daer pemant voor hy / die geen maegt en is / soo werd het water van der Fonteinen dik ende onklaer / ende de vrouwe werd root als een bloet / ende dan doet den Admirael de Jonk-vrouwen weder koomen / onder den boom die daer bebloeyt staet / en op wien dat die bloeme valt / die neemt hy voor alle andere dat jaer tot een wyve ende doetse met eeren krzonen / maer ten eynde van den jare doet hyse sterben.

Ende is 'er ook eenige van den Jonkvrouwen die hy meest bemind / daer doet hy met Coverlje der bloemen op vallen. Nu schoone Jonk-heer ik en weet geene soo wijs / die hier toe raed geven soude / dat gy Blanchefleur moogt verkrygen / want nog binnen een der maent zal den Admirael zyne Heeren ontbieden om de Feeste te houden van zijnder bruyloft en dan sullen alle de Jonkvrouwen voor hem in de boomgaert komen en so ik gehoort hebbe / soo bemind hy Blansifleur soo seer om haer schoonheid dat hyse trouwen sal / en houdense zijn leven lang voor heem / ende den Admirael dunkt den dagh te lang. Och lieve Heer Weerd sepde Floris / geeft my raed wat ik best mag doen / of ik se openbaerlijk will eijsschen / maer wat ik lepde voor haer en sal mijn niet ppnen / soo bezre als zy 't verneemen mag / want ik weet wel sy en sal dan hoftelijk de dood bespeuren en volgen my na / ende dan sal haer ziel komen by de myne / bloemkens lesen in 't aerdsche Paradijs / en daer sullen wy dan blyven onse geneugte hanteren. Doen sepde Waris / Jonkheere ik sal u geven den besten raet / gy sult morgen vroeg opstaen / ende besien den Coren ende met boeten meeten.

Dan sal de Coren wagter u vragen met felle woorden wat gy daer te doen hebt! dan antwoord hem soetelijk ende segt tot hem / dat gy geerne in u Land sulken Coren sond doen maken. Ende als hy u hooren spreeken zal van groote dingen / sal hy kennisse met u maken / ende sal u nooden te speelen het Schaek spel / want hy dat geerne speeld / maer speeld niet min dan om hondert Bysanten / ende wint gy / soo geeft hem zijn geld weder en den uwen / soo lief als gy u zelven hebt: ende komt des anderen daegs weder ende settet twee hondert bysanten / ende ten derden daege vier hondert bysanten /

Digitized by Google

en geevet hem al weeder wat gy van hem winnen zult/ ende u byset geld daer toe; maer uwen Pap en set niet ten speele/ hy sal hem begeeren als hy hem siet/ dat hy daer voor wel sonde willen geven dupsent mark Goudts/ maer gy sult hem die niet verhopen noch verspeelen/ maer bieden hem den Pap te schenken/ ende dat hy hem van u in vriendschappe neemt/ ende dan sal hy hem selven peinsen hoe hy u dit geschenk zal mogen vergelden/ ende dan sal hy u ten lesten alle Trouwe en Manschap zweeren/ ende helpen u also uyt uwen laste.

Het zevende Capittel.

Hoe Floris het Schaakspel speelde met den Wagter, ende hoe Floris den Wagter omkoght, ende trouwe dede zweeren om by Blanchefleur te komen.

Dus is Floris na den Tooren gezeden na den raed zyns Weerts/ dien hy seer naeuwe bemerkte. Niet lange en hadde hy dien gesien/ of hy wert seer grammelijk van den Wagter toegespzoken/ die hem vraegde wat hy daar zo na den Tooren te doen hadde/ ende of hy een bespieder waer: Maer Floris gaf hem soete antwoorde/ zo dat de Wagter wel te vreeden was/ ende vraegde hem of hy woude speelen met den Schaekspel om den tijd te korten dat Floris consenteerde. Doen vraegde de Wagter/ om hoe veel hy speelen wilde/ Floris sepde om hondert pysanten. Doen liet den Wagter halen een Vooren Schaekspel. Ende sy begonnen te speelen seer subtylijk/ maer Floris won 't spel/ des de Wagter toornig wiert in hem selven. Doen docht Floris om 't geene dat hem zyn Weert geseyt hadde en gaf hem zijn geld weder/ en zijn selfs gelt daer toe/ des Wagter seer blyde was/ ende bad hen dat hy des anderen daegs weder komen sonde/ 't welk hem Floris beloofde/ en zo dede hy/ en zette hondert pysanten te speelen/ maer Floris won 't en gaf hem weder/ als hy te voren gedaen hadde/ waer af de Wagter noch blyder was/ en seide dat hy tot zynen dienste bereid waert/ had hy zynder van doen. Dit was Floris aengenaem om te hooren/ hoopende dat hy door hem eenige tyoost souden verkrygen van Blanchefleur. Des derden daegs hebben sy weeder gespeelt/ dat beloopende vier hondert gonde pysanten/ maer den Wagter verloor 't weder/ waerom hy vergramt werdt om zijn groot verlies: Maer Floris die gaf hem doe weder zijn verlooren gelt/ en daer toe zijn eygen Geld. Waeronme den Wagter verblijde was/ en lepde hem te zijnder herbergen ten eten. En Floris hadde met hem gebzagt zynen hostelpken Hop die de Wagter seer naeuwe besag/ ende vraegde hem of hy den Hop by sette wilde en speele/ hy zonder tegen sette dupsent Mark Goudts/ maer Floris en wilde dat niet doen/ ende sepde op condition/ oft my gebiele dat ik uwer van doen hadde/ ende gy my helpen mogt/ ende ik u den Hop gaven sondy my behulpig zijn. De Wagter horende de schoone presentatie van de hop/ werd gevangen met gierigheid/ ende beloofde hem tyouw/ waert hi zyn magt. Doen schonk hem Floris bydelpk den schoone hop/ des de Wagter verblyd was/ ende zwoer/ zo wat hy van hem begeerde/ hy sonder geerne voltrengen.

Doen vertelde hem Floris openlijk hoe dat hy zyn Vriendinne de Schoone Blanchefleur/ die daer boven in de Toren was verwerven moeste/ of hy sou de dood sterven. De Wagter dit horende/ werd seer bedroeft van zynder beloften/ ende sepde: O vriend! uwen Opkoom heeft my verleit/ want onser beyder leven zal haest (ducht ik) geendigt worden.

Maer niet te min om uwe begeerten te

te volbzengen/ soo sullop heeren tot den derden dage in uwe herberge/ want dan is den eersten dag van Mey dan sal ik doen soeken de eerste bloemen die men vinden kan/ ende sal die Blanchefleur uwer Amien sende tot eender groete/ met eenen hozve/ ende dat met sulke practijke/ dat ik u daer nu meeren hozve der schoonder Blanchefleur senden sal op den Tooren daer sp nu is. Als Floris dit nu van den Wagter hoozde/ was hp verbleyd/ ende ist tot zynder herbergen gegaen.

Ende de Wagter dede soeken alle de bloemen die men vinde mogte om die den Jonkbzouwen te zenden/ ende de hozve te vullen. Maer deden maken eenen hozf seer properlijk dien hp Blanchefleur senden wilde met Floris/ als hp belooft hadde:

Het achtste Capittel.

Hoe Floris met den korve vol bloemen op de Toren gedragen was.

Als nu de Meydag gekomen was daer Floris na verlangden/ quam hp in roode Purperen gekleed/ als hem de Wagter geheeten hadde/ om dat hp de roode hoosen gelpken soude/ om dat den Jonkbzouwen hem niet sonden deeren. Ende doe nam den Wagter eenen hozf binnen zyn kamer/ daer dede hp Floris insitten/ en de Wagter sleide hem eenen hoosen hoet op zyn hooft/ ende dekte hem met bloemen/ daer hem niemand en sag ende riep daer twee sterke knapen/ ende sepde: Neemt deese hoosen/ en dzaegtse boven voor Blanchefleurs kamer ende segt: Dat ik haer desen sende/ en komt terstont weder tot mp.

Ende de knapen deden alsoo en dzoegen de bloemen boven/ des sp bloekten ende sepden/ dat zp nopt zwaerder bloemen dzoegen/ maer sp misten den deur van Blanchefleur/ ende dzachten se voor Claris deure/ ende sepden: Jonkbzouwe Blanchefleur/ dit presenr heeft u den Toren-wagter gesonden. Doe Claris hoozde Blanchefleur noemen/ soo en sepde sp de knapen niet/ dat zp de kamer gemist hadden/ maer sp loeg en dankte hen/ ende ging aen den hozf/ ende nam een hose die haer genoegde.

Doe meynde Floris dat 't Blanchefleur was/ en sprong uit/ des de Jonkbzouwe seer verbaert was/ ende riep/ o wat komt hier uit/ soo dat alle de andere Jonkbzouwen bp haer quamen/ ende dzaegden ofte haer pets misquam. Als dit Floris hoozde viel hp neder/ ende sp dekten hem met hoosen/ ende het quam terstont in haeren sin/ hoe dat Blanchefleur haer plagt te seggen van eenen Jonk-heere die sp minde/ die uit Spangien was/ ende dat hp haer seer gelpk was: als sp hem doen sag/ peynsde sp dat hp hier in presenr gesonden was/ ende sepde tot den andere Jonkbzouwen al lachgende/ dat een hozsel upt de bloemen quame in haer aengesigte/ soo dat zp verbaert wert; ende de en konde haer niet onthouden sonder roepen ende de Jonk-bzouwen zyn al weeder in een kamer gegaen. O pynst wat angst dat Floris hadde/ als dat deese Jonkbzouwe Claris wist/ die een der Hertogen Dogter van Almangien was/ ende de schoone Blanchefleur en Claris waeren groot gespil en/ dat de een den anderen altoos hunne noot klaegden/ ende sp dienden hep te gader den Admirael des morgens en des avonds/ de een dzagt het waeter/ de andere de dwale/ ende haer kameren stonden bp malkanderen/ een deure hadden zp onder haer tween. Doen ginh Claris weg/ ende sloot haer deure/ op dat men de Jonggelinh niet en soude melden/ ende quam tot Blanchefleur/ die daer zat en sugte om haer Lief met zwaere gedagten/ en sep-

Digitized by Google

ſepde: Blanchefleur gaet met mp / ik ſal u laten zien ſulke bloemen / ik weet wel gy en ſaegt geen liever bloemen dan die 't zyn. Doen ſepde zy lieve Claris ik heb in mpn herte zo veel dzuks / dat ik na geen bloemen en wzage / om dat ik ſo veere van mpn lief ben / ende mpn Lief van mp / want gy ook wel weet dat mp gzoote dzoefheid nakende is. Den Admirael mepnt mp nog in deſen maend ten wyve te nemen / maer dat zweere ik hy en zal. Och Floris lief dat waere gzoote overdaet / ende ik ſal een oorſake ſoeken / dat hy mp haeſt verſtaen zal / mag ik hem anders niet ontgaen.

Ik heb liever mpn lyf te verlieſen / dan Floris minne af te gaen / ende ſepde:

O Verdrietelyke tyd alle tyden de blank,
Alle u geblank, is droefheids ſank:
Wanneer ik zyn trooſtelyk aanſchynblank
Aldus derven moet,
Ik vinde my lacy verſtant, verkrankt,
In 't Lyden ſtrank, ſonder loon of dank:
Des daags hondert werven,
Ik verderve, als gebrooken ſcherven,
Want zyn verlangen wilt my ont-erven,
In droefheid kerven,
Myn Lief eerbaar,
Elk uyre dunkt my wel ſeven jaar.
Al ſie ik al de fandanieren,
Van allen Princen, ſticken, troigieren
Die ontloken Standaarden en banieren,
Ter banen brengen,
Al ſie ik ſolaas ende vreugd hanteren,
Daar de bloeſende wangskens ſoet als Koſieren,
Met lachgende oogen de goedertieren,
Danſſen ende ſpringen,
Al hoor ik harpen ofte fluyten klingen,
't is al niet daar 't herte moet verlingen
Doet venus gehingen.
Al uyt geſloten voor alle dingen,
Noyt pyne zo zwaar;
Elk uyre dunkt my wel ſeven jaar.

Doen ſprak Claris / laet ſtaen u klagen bid ik u / ende door Floris minne dat gy met mp gaet / en ſiet hoe ſchoon die bloemen zyn. Doe ſtont Blanchefleur op ende ging de bloemen beſien ende Floris hoorde wel dat twee ſprzken / en wiſte doe wel dat Blanchefleur daer was.

Doe rechtede hy hem op / ende ſprong upt de hoxve metten hoofenhoed op het hooft / ende Blanchefleur wert hem hennende / ende hy haer ook / en bleven beide ſtom ſtaen van liefde dat ſy een woord niet ſpreeken en konden / ende liepen al zwygende malhanderen omhelſende / ende kuſſende wel een uyre lang / ten leſten werden zy ſprzekende / ende Blanchefleur ſepde. O Claris / dit is mpn Lief / mpn der ſiele kzagt / mpn tzoost / mpn toeverlaet. Doen baden ſy Claris alle bepden / dat zy de minne niet en wilde ſchepden / nog uitbzengen / want dan ſouden wy moeten ſterven. Claris antwoorde / en heb geen zorgen van mp / want ik ſal helpen aldaer ik kan. Dan onſer bepden eeten en wpn / daer ſullen wy onder ons dzien af leven / ende altoos ſuldy mp getzouwe vinden. Doen ſcheiden zy van Claris en gingen t' ſamen in Blanchefleurs kamer ſitten op haer beddeken / bedekt met een koſtelyk kleet gewzogt met Goude / daer zy malhander ſprzaken van veele avonturen die hen geſchiet waren ſint dat ſy malhanderen verlooren hadden. En Floris ſepde: O Lief / wat heb ik voor u geleden / ik heb bina dood geweeſt.

Doen ſepde Blanchefleur: ſint dat gy tot Montorien voert / ende hebbe ik noopt blyde geweeſt / maer altoos in dzuk en ellende. Doen kuſten zy malhanderen van blydſchap.

Ende Floris toonde haer den Ring met den Steen / die hem zyn Moeder hadde gegeven. Ende ſepde haer van wat gzooter kzagt dat hy was.

De

Digitized by Google

De Jonkvrouwe Claris had groote sorge dat haer minne soude openbaer werden / ende hadde hun gaerne geholpen gelijk of e haer selfs hadde geweest / sy aten en dronken t' samen dat er de andere Jonkvrouwen niet af en wisten. Deese twee geliefden hadden so groote verzeugd dat sy ter werelt niet anders en begeerden dan by malkanderen te syn / had het hen mogen gebeuren.

Maer laet neen 't: want de aventure becheerde hertelingen hun blijdschap in groote druk: want het gebiel eens op eene morgenstond / dat Claris sag dat het schoon dag was / ende wierd verbaert en liep tot Blanchefleur ende ontwekte nse en selde haer dat er laet was / en Blanchefleur sepde: ik komme / ende met die viel sy weeder in slaep / ende Claris liep terstond ter fonteinen / ende nam water in haer bekken / en ging af verbaert voor haren Heere / de Admirael mepnden haer te binden met de duvaelen bereid.

Ende als den Admirael Blanchefleur niet en sag verwonderde sy hem. Ende vraegde Claris waer sy was.

Doen antwoorde Claris Heere sy hebet al den nagt in haer boeken gelesen / ende heevet voor u gebeden / dat u de Goden lange willen laten leven met eeren / (ende so bleef sy nog slapen) daer de Admirael wel in te vrede was / ende sepde; dat is wel een goed werk / met regt soo mag sy wiel mpn wyf syn.

Maer des anderen daegs ontspronk Claris / ende het was weder hoog op den dage. Ende sy riep Blanchefleur ende hiete op staen sy soude om water gaen ende Blanchefleur sepde ja; maer met dien dwong Floris haer tot hem waert syn Lief / ende hy omhelsdense so lange datse weeder in slape viel. Ende Claris had water gehaelt in een goude bekken / en sy ging voorby Blanchefleurs kamer / ende riep haer nog eens / maer sy sliep so vast dat sy 't niet en hoorde / dus meende Claris dat sy voorgegaen was / ende Claris meinde selve langs te roepen / ende sy liep haestelijk tot haren heeren den Admirael / en Blanchefleur en was daer niet. Dies den Admirael vraegde: waer Blanchefleur bleef? Claris antwoorde hem / Genade / ik ging voor by haer kamer en riepe / ende sepde sy sonde voort by my daer syn. Als den Admirael dit hoorde verwonderde hy hem ende riep synen Kamerling / ende sende: Gaet en besiet waer Blanchefleur blijft / ende laetse tot my komen / ende de Kamerling wiste niet dat Claris beneden was. So liep de Kamerling opwaert / ende quamin haren kamer / die seer kleen was van den dierbaren steenen / ende sag een rijkelijk bedde / ende van daer Blanchefleur by Floris legge / ende mepnde dat het Claris geweest was / want Floris hadde trijpel nog baert in syn aengesigt / ende daer en was geen so schoon Jonkvrouwe van aengesigte inne zonder Blanchefleur / als Floris was. Als de Kamerling de twee dus minnelijk sag leggen slapen / jammerde hem dat hyse soude wekken ende keerde wederom tot synen Heere en sepde dat Blanchefleur en Claris lagen en sliepen / so minnelijk in malkanders armen / dat hem deerde dat hyse wekken soude.

Dit hoorde Claris beneeden / ende de Admirael ontstak seer verstijft in syn aengesigs van groten toorn / sorgende dat daer pemant met Blanchefleur verhoolen ontuchte pleegde.

Het negende Capittel.

Hoe den Admirael Floris en Blanchefleur wilde doen dooden, en hoe zy gratie verkreegen.

DOen sepde de Admirael / langet my mpn Sweert / ik zal gaen besien

Digitized by Google

dese Jonk-vrouwe / want sy hem gelogen / Claris slaet hier. Ende sy eendrachtelijck gingen boven in Blanchefleurs Camer / ende daer dede den Admirael de vensteren opdoen / so dat de lichten dag daer in scheen / ende ginck tot het bedde met het swaert in de hant / daer hyse beyde slapende vant / en den Admirael stont doen in grooter sorgen / want hem twijffelde of hy een Jongeling ofte Jonk-vrouwe was. want Floris so schoon van aensight was. Doen riep hy sijne hantlieding / ende dede hun bozsten ontdecken / doen sag hy dattet een Man was / dies hy so toornig was dat hy niet spreken en konde. Doen verhief hy syn swaert ende wilde sie verslaen / des sy uyt haren slaep verspzongen ende sagen voor hun staen de vreeselijcke Heer met een bloten zwaerde / doen ontwijffelde hun niet of sy moesten beyde sterven.

Ende sagen op malkanderen bitterlijk weenende. Doen spraeck den Admirael / wie sy op ellendig haetf / ende hoe waerdp so koen myn dochtanig leet te doen / en by myn Lief te slapen? Nu sul'p hier u leven laten. Floris spzack tot den Admirael; seer wenende. Genadige Heer / dese is die my mint boven alle die nu levende zijn / ende ik haer wederom: nooit en was so gestadige minne als wp hebben. Ende Floris bad de Admirael dat hy hun beyde wilde laten leven / ende dat sy mochten komen voor syn Heeren ende Mannen ende dat mense met vonnisse ombzage.

Doen gaf den Admirael resypt / ende lietse bzengen in syn Sale daer men soude gaen plegten als haer beyder lyf.

Doen quam de feeste die elk Jaer plag te zijn / dat den Admirael een wpf nemen soude. So waren daer vergadert de meeste van zijn Rijke / Koningen / Hertogen / Graven / Baronnen en andere groote Heeren in groote meenigte

Want van Cypen en hadde hier geen gelijke / sy was lang ende bzeet een myle / als de Palleren waren van Chijstalle. Ende daer quam den Admirael sitten in 't hoogste / ende geboot dat elk soude swygen. Ende seyde: Gy heeren hoort mijn ende geest vonnisse / op dat gy daer of geen schade en verkrygt.

Doen spraek den Admirael / myn Heeren / hier is Blanchefleur / die boven vier Maenden hier niet geweest en is / ende die ik hogte met groote schat / en woegse op 't Kerwout zwaerdat met goude als sy was van Lichame / ende hadde gedagt om haer schoonheyd haer te nemen tot een Wyve / ende te behouden myn leeven lang.

Ik heder my afdienen / op dat ikse alle dagen souden zien. Ende nu heb ikse bevonde met eenen anderen / ende soudese verslagen hebben / maer sy ontspzongen uyt haren slaep / ende hebben grootelijcks tegen my misdaen in myn eigen Paleis.

Nu myn Heeren / geest hier af vonnisse datter eere sy. Doen alle die daer waren verwonderense ter doodt / ende seyden: Heer Admirael / wreeckt uwen lasten die u gedaen is.

Sommige seyden / dat men se soude hangen / andere dat mense soude radbraken / andere dat mense met Paerden van een soude trecken / andere dat mense verbranden soude / andere dat mense in 't water met groote steenen soude verdzincken.

Doen spzeken sy al t' samen dat mense deerlijk martelen soude:

Doen stond daer op een Conting Alphas geheeten ende seyde.

't Is groote schanden dat hier soo dadingen gheseyt is in het Hof voor myn Heere / ende elk heeft hier syn wonderlijcke byfondere. Doet wel ende latet een yoghelijck dat vonnisse spreken / want wp hebben alle gehoort het aenleggen van desen Heere! wp syn ook schuldig te hooren de antwoorden van deeze kinderen.

Daer stont op de Koning van Arabien

Bal-

Digitized by Google

Walsier / die seyde: Heere dat en pyse ik niet / want hebben sy onsen Heere lichter gedaen / soo ist wel recht dat men sy doode / sonder wederleggen / want die eenen Dief met een Dief vinge / hy en sonde met regt niet ten gedingen komen. Doen dedense den Admirael haelen / met twee Sargianten diese bzagten / zeer bedroeft ende sagen sammerlijk op malkanderen. Doen spzak Floris Heer Admirael / ik weet wel dat ik sterven moet / laet doch Blanchefleur leven: want de Schulden syn mijne / en laet aen mij het regt vergolden worden / in Blanschfleurs stede. Want hadde ik in desen Toren niet geweest / mijn Lief en waer niet gekomen en het waere schande dat een Konings Sone om mij sonde sterven. Doen seide Floris neen Heere wilt mij verslaen / en laet mijn Lief gaen. Sonder twyffel sy sullen beyde sterven / spzak de Admirael / en ik zal u self verslaen / en hy nam een bloot Zwaert in syn handen. Doen quam Blanschfleur voor geloopen ende hoord haeren hals / als Floris dat sag / weende hy en quam geloven / ende trokse achterwaerts / ende seyde: Sy sullen van mij alle schande spreken die sy sien / dewyl ik een Man ben / daerom en zuldy voor mij niet sterven / ende Floris reikte synen hals / hy was gereed. Doe greep hem Blanchefleur aen syn kleed ende trok hem agter uit / ende liep voor hem ende reikte den hals / dat bedeerde lange tyd / en elk wilde 't eerst sterven. Als dit alle de Heeren sagen / worden sy weenende ende kregen compasie / so zeer dat den Admirael selve compassie had / en weenende liet hy het zwaerd upt syndere hand vallen. Doe quam daer een Hertog die hun leven zeer begeerde / ende seide in 't gemeen: my dunkt dat het beste waer / ende mijns Heeren eer / dat hy hun beyde haer lyf gabe; wat zal onzen Heere helpen / als hyse gedood heeft? hun leven dunkt my best ende dat Floris segge / hoe hy op soo vasten Toren mogte komen / en by synen Knechten / op dat hy hem op een anderen tyd mag wagten.

Als de Admirael hoorde dat syn Heere baden / werd hy zelve verblyd en zeide / dat hy 't doen sonde / indien dat Floris seggen wilde hoe hy daer toe gekomen was / ende niemand is gewaer geworden.

Heer seide Floris dat en sal ik niet seggen wat in daerom lyde / ten zy dat gy 't hem vergeeft / die 'er my toe hielp.

Doe werd den Admirael nog grammer en zwoer / dat hy 't niet doen en sonde om niemands will / al zoude sy daerom sterven. Doen viel den Bisschop den Admirael te voete en bad: Heere vergeeft hun alle die Floris behulpig hebben geweest / uw Heeren begeeren dat op u: want u mag luttel haer dood baten / ende laet Floris seggen syn aventure; want uwe Heere sal beter bekomen 't aenhooren deze geschiedenisse dan Floris dan hem te sien sterven; want sy beide zo schoon syn van alle leden / als men ergens in 't Land twee zoude mogen vinden. Doen riepen de Heeren al te samen Heere vergeeft hem de misdaed / ende verhoort dog uwes Heeren bede.

Doen liet hem den Admirael geraden ende wilde niet tegen hen lieden zyn / ende vergaf Floris en Blanchefleur alle haer misdaden ende schuld / en alle den genen die hem behulpelijk hadden geweest / des die twee Geliefden seer verblijd waren. Ende Floris vertelde in de tegenwoordigheid van alle die Heeren de geschiedenisse / die hun beide geschied was / van die tyd dat sy geboren waren / tot 'er tyd dat sy gebonden waren van den Admirael in den Toren / dies sy hen alle verwonderden.

Als dat Floris syn spzake volepnt hadde / ging hy tot den Admirael en viel hem te voete / ende bad hem dat hy hem dan Blanchefleur weder geven wilde / daer hy zoo veel om geleeden en gedaen hadde / want hy zeide: Ik en zoude zonder haer

Digitized by Google

niet leven konnen / ende waer liever doot dan sonder haer te zyn. Doe nam den Admirael (om zyn Edelheyd te betoonen) Floris by der hand / ende dede hem sitten neffens zyn zyde / ende hy kusten hem ende namze ook by der hand / en sepde Vrient hier geven ik u Joni-vrouwe ende beveelse u voor / ende gebe u beide u leven.

Doen vielen sy beyde te voete / ende de Admirael namse minnelyk op en kustense / ende hy sloeg Floris ridder naer de manniere des Lands.

Het laatste Capittel,

Hoe den Admiraal Claris (een Dogter van Almagien,) ende Floris en Blanchefleur trouwt.

ALs nu alle dingen ten beste geeindt waren / zo werd daer groote Pompende feeste bereyd. Want den Admirael bede Claris met groote triumphe lepden ten Monster / daer hyse tzouwde met groter eeren / en deedse Koninginne kzooyen voor alle de Heeren ende Genooten / ende wildese behouden al zyn leven lang. En Blanchefleur wert ook ter selver stonden gebzagt / datse Floris tzouwde met grote blydschappen; ende daer werd groote Bzuyloft gehouden / ende de Admirael sat in de hoogste stede / ende by hem zyn Koningynne Claris; ende dare na dede hy by hem sitten Floris ende Blanchefleur / ende daer na die andere Heeren / elk na zyn staet. Daer hielt men groote lof en blydschap / van Tornoyen / steken / singen / dansen / ende menigerley musyken spel / tsdaegs de feeste duurde nuenigen dag.

Binnen deeser feeste zyn daer gekoomen Ambassaten uyt Spangien / ende sepden daer openbaerlyk voor alle Heeren / hoe Floris Vader ende Moeder gestorven waren / ende hoe dat alle dat Land in tribulatie was / om zynder doolinge wille. Als Floris deese zaken verstaen had so was hy seer bedroeft / en versogt de Admirael om zynen verlof / 't welk den Admirael niet geerne en deede / hem beloovende grooter Heer te maeken dan hy t'huys zyn zou / waer af hem Floris bedankte. Als den Admirael sag dat hy begeerde te vertrekken / zoo heeft hy hem zeer ryckelyk beschonken / met veele kostelyke giften / ende so veel Goude en Silver als hy begeerde / en zo heeft hy hem den Goden bevolen. Ende zo zyn Floris ende Blanchefleur na Spangien gereyst ende hunne staet / daer zy koztelinge quamen met goede spoed / daer zy blydelyk met groter tziumphe ontfangen werden van al het volk. Ende Floris wert Koning gekroont in zyns Vaders stede / ende Blanchefleur Koninginne. Deese twee lefde langen tyd in grooter liefden / pepnse ende genugten. Ende Floris door de begeerte van Blanchefleur maekte alle het volk in zynen Lande Cristenen. Ende kozts daer na verstierf hem 't Land van Hongarpen van synen Oom / die zonder Oir stierf. Ende zy gewonnen t' samen een Dogter / die Beerthe hiet / ende was namaels een Hupsvrouwe van Peyhn / die een haer man den grooten Koning Karel / soo sommige Historien seggen / die een deugdelyk Wyfke was.

EYNDE.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google